

Zalaegerszeg: a tökéletes tesztkörnyezet

Interjú

Balaicz Zoltánnal¹

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

(2024.szeptember 19.)

1. Mikor, illetve milyen körülmények között találkozott először a települések fejlődését segítő okos megoldásokkal?

Az informatika modernizációja, az okostelefonok, okoseszközök megjelenése, illetve folyamatos fejlődése az utóbbi évtizedek mindennapjait hatja át. Ennek megfelelően fiatal felnőttként, gyakorlatilag már városvezetőként, figyeltem fel igazán azokra az „okos” megoldásokra, melyek segíthetik egy település, az ott élő polgárok életét.

2. Hogyan inspirálta ez saját településének fejlődését? Illetve hogyan látja milyen helyi kihívásoknak vagy a térségben megjelenő igényeknek való megfelelésben tud segíteni a digitális technológia?

Zalaegerszeg korszerű, lendületes, fiatalos település kíván lenni, ennek érdekében a városvezetés már egy évtizede újrafogalmazta a gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célokat. Amellett, hogy a zalai megyeszékhely elindult a változás útján, maga is a modernizáció alakítójává vált, válik. Ennek egyik és első meghatározó állomása a ZalaZONE járműipari tesztpálya elkészülte. Az európai szinten is egyedülálló, a hagyományos mellett az elektromos és az önvezető gépjárművekhez kapcsolódó teszteléseket, kutatás-fejlesztést és innovációt is lehetővé tevő tesztpálya számtalan területen érezteti a hatását: erősíti a szakiskolai képzést, hat a műszaki felsőoktatásra, de a kutatás-fejlesztés és az innováció terén szintén óriási távlatokat nyitott. A tesztpálya és az új üzemek mellett épült fel a Science Park, vagyis az ipari-gazdasági beruházásokat kiszolgáló egyetemi oktató, kutató és innovációs központ. A Science Park programban részt vevő három egyetem (Széchenyi István Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Pannon Egyetem) célja, hogy nemzetközi színvonalú

¹ Zalaegerszeg Megyei Jogú Város polgármestere

környezetet teremtsen a gazdasági nagyberuházások szomszédságában az oktatáshoz, a kutatáshoz, hozzájárulva a térség versenyképességének növeléséhez.

3. A saját térségében felhívná-e a figyelmet valamilyen példa értékű kezdeményezésre e tekintetben?

Törekszünk rá, hogy Zalaegerszeg igazi smart city-vé, azaz okos, intelligens várossá váljon. Az önkormányzat saját smart city-fejlesztést is végrehajtott, ennek keretében helyi mobil applikációt és infopontokat hoztunk létre.

Infopont - kültéri érintőképernyős, interaktív információs terminál Zalaegerszegen

Kép forrása: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Három intelligens gyalogátkelőhely, úgynevezett „okoszebra” is működik a városban. Ez tulajdonképpen egy automata rendszer a hatékony gyalogosvédelemre: mozgásérzékelő rendszerrel, vagyis szenzoros oszlopokkal, és az aszfaltba épített lámpák fényeivel figyelmezteti az autósokat az átkelő gyalogosokra.

Intelligens gyalogátkelő (okoszebra) Zalaegerszegen

Kép forrása: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

A településen közel húsz e-autó töltő működik, és épült okos társasház is. A közösségi közlekedés fejlesztése ugyancsak megtörtént. A program keretében buszöblöket, pályaudvart akadálymentesítettek, újítottak, modernizáltak, és utastájékoztató rendszer épült ki, illetve korszerűbbé váltak a forgalomirányító rendszerek. A megállóhelyi utastájékoztató táblák a valós forgalmi helyzetnek megfelelően tájékoztatják az utasokat a jármű helyzetéről, várható érkezési idejéről. Ott, ahol nincs intelligens utastájékoztató oszlop, mobil telefonon elérhető internetes szolgáltatás segítségével tájékozódhat az utas a járművek aktuális helyzetéről, várható érkezési idejéről. Intelligens hulladékgyűjtő edényeket is kihelyeztünk, ezek szenzorai érzékelik, ha megtelnek, és erről értesítik a szolgáltató céget.

Intelligens hulladékgyűjtő edények Zalaegerszegen

Kép forrása: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Ezek a fejlesztések talán nem mindig látványosak, de a technika, technológia kínálja lehetőségeket úgy állítjuk a város, a város lakosságának szolgálatába, hogy azok legkevésbé terheljék a környezetet, és olyan területen alkalmazunk modern megoldásokat, ahol a közösséget szolgálják, nem pedig a közösségek felbomlását erősítik.

4. Egy digitális technológiai megoldás bevezetése jelent-e bármiben különbséget vagy összetettebb feladatot az egyéb településfejlesztési beavatkozásokhoz képest? Például rejthet-e egy óvodafelújítással vagy egy főtér rekonstrukcióval összehasonlítva egy okostelepülés projekt bármilyen további tervezési, finanszírozási, illetve fenntartási sajátosságokat?

A kulcsszó talán éppen a „sajátosság.” Akár az előkészítést, akár a beruházást, akár a működtetést nézzük, nem plusz, hanem másféle feladatot jelentenek.

5. Vannak -e olyan kulcstényezők, tanulságok, amelyekre az említett fejlesztési beavatkozások során derült fény, és amivel érdemes lenne előre számolni akár a települések vezetésének, akár a helyi lakosoknak vagy helyi vállalkozásoknak mielőtt belevágnak egy ilyen projektbe?

Minden település más, mások a természeti adottságai, más az épített öröksége. A tapasztalatcsere azonban minden bizonnyal minden településvezető hasznára válik, mielőtt útnak indít egy-egy komoly projektet.

6. A problémamegoldási és projektvégrehajtási kapacitások nagy jelentőségűek a megvalósítás során – milyen megküzdési stratégiákat és szemléletmódot ajánlana azoknak a településeknek, településvezetőknek vagy akár helyi vállalkozásoknak, akik a hatékonyság érdekében már megkezdték a digitális technológiai megoldásokra való átállást?

Fontosnak tartom a társadalmasítást, azt, hogy a projektek megvalósítása előtt, de közben is tájékoztassák a lakosságot a fejlesztésről, arról, miben szolgálja az őket a jövőben, hogy segíti a település, és ennek megfelelően a településen élők mindennapjait.

7. Milyen lehetőségeket lát a technológia alkalmazásában a jövő településeit illetően?

Lenyűgözőek a lehetőségek, de azért kellő körültekintéssel érdemes csak belevágni ezekbe a fejlesztésekbe, elég csak a mesterséges intelligenciára, az alkalmazásában rejlő veszélyekre gondolni.

8. Jelenthet-e például eszközt a technológia a helyi értékek, a kulturális-, szellemi- és épített örökségek megőrzésében, valamint a kapcsolódó hagyományok ápolásában?

Minden bizonnyal, hiszen a kulturális, szellemi értékeinket sok esetben eddig is a technikának köszönhetően őrizhettük meg, adhattuk tovább. A fotók, filmek, hangfelvételek sok értéket tárolnak, általuk nagyon sok, a múltban született kincset láthattunk, hallhattunk eddig is. A technológiai fejlődés még sok olyan újdonságot hozhat, melyek éppen a múltban született kincsek, hagyományok megőrzését segíti.